

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci žalobce: **P. D.**, zast. Mgr. Pavlem Fryšákem, advokátem se sídlem Olomouc, Tomkova 57/27, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 14.11.2013, číslo: KM-101-6/PK-2013

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým ministr vnitra zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení ministerstva vnitra ve věcech služebního poměru ze dne 26.7.2013, č.j. OSZ-MV-84343-4/OSZ-Ro-2013, jímž žalobci nebyl přiznán výsluhový příspěvek.

Ministr vnitra (označovaný dále též jako „odvolací orgán“) v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve shrnul obsah odvolání a následně uvedl, že žalobce byl propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR rozhodnutím ředitele Policie ČR Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje ve věcech služebního poměru ze dne 7.11.2011 podle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), jenž stanoví, že příslušník musí být propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Z rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru vyplynulo, že žalobce odcizil z půdní místnosti obvodního oddělení Policie ČR Mohelnice rostliny konopí zajištěné pro účely trestního řízení, čímž se dopustil zavrženíhodného jednání majícího znaky trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b/ zákona

č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“) a trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 238 odst. 1 TZ. Rozsudkem Okresního soudu v Šumperku č.j. 3 T 98/2012-273 ze dne 14.6.2012 byl žalobce uznán vinným spácháním přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 238 odst. 1 TZ v jednočinném souběhu s přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b/ TZ, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 1 roku, jehož výkon byl podmíněně odložen a zkušební doba byla stanovena na 2 roky. Žalobce byl tedy na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění ze služebního poměru, následně pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně. Proto byl ze služebního poměru propuštěn bez nároku na výsluhový příspěvek, neboť nebyly splněny podmínky pro jeho přiznání ve smyslu § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru.

Okresní soud v Šumperku vydal dne 23.1.2013 usnesení č.j. 3 T 98/2012 – 279, v němž konstatoval, že odsouzený žalobce je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013 č. 1/2003 Sb., (dále jen „rozhodnutí o amnestii“), podle jejíhož čl. IV odst. 1 písm. b/ se žalobci promíjí trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem Okresního soudu v Šumperku č.j. 3 T 98/2012 – 273 ze dne 14.6.2012 s účinkem, že se na žalobce hledí, jako by nebyl odsouzen. Dne 28.6.2013 podal žalobce s odkazem na výše uvedené usnesení ze dne 23.1.2013 žádost o přiznání výsluhového příspěvku, ve které zdůraznil, že v důsledku amnestie nebyla naplněna jedna z podmínek pro nepřiznání výsluhového příspěvku stanovená v § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru, neboť na žalobce se hledí, jako by nebyl odsouzen. Rozhodnutím ze dne 26.7.2013, č.j. OSZ-MV-84343-4/OSZ-Ro-2013 orgán I. stupně rozhodl tak, že výsluhový příspěvek ode dne 8.11.2012 žalobci nepřiznal. Rozhodnutí odůvodnil tím, že podmínky nároku na výsluhový příspěvek stanovené v § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru se posuzují ke dni, kdy bylo pravomocně skončeno trestní řízení. Amnestie prezidenta republiky nemůže mít retroaktivní účinek a z tohoto důvodu při posuzování nároku žalobce na výsluhový příspěvek nelze rozhodnutí o amnestii, které nabylo účinnosti dne 2.1.2013, aplikovat.

V rámci vypořádání odvolacích námitek odvolací orgán konstatoval, že rozhodnutí prezidenta o amnestii, na jehož základě bylo vydáno usnesení Okresního soudu v Šumperku č.j.: 3 T 98/2012 – 279 ze dne 23.1.2013, v němž je konstatováno, že žalobce je účasten amnestie a promíjí se mu trest odnětí svobody uložený rozsudkem Okresního soudu v Šumperku č.j. 3 T 98/2012 – 273 ze dne 14.6.2012 s účinkem, že se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen, nemá vliv na posuzování nároku na výsluhový příspěvek, a to ani ke dni 1.1.2013, kdy bylo rozhodnutí o amnestii vydáno. Nepřiznáním výsluhového příspěvku dle § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru je totiž sledován účel, aby výhody spojené s ukončením služebního poměru příslušníka po déletrvajícím řádném výkonu služby nebyly přiznány osobám, které se v době služby dopustily jednání, které se s řádným výkonem služby neslučuje a které ohrožuje dobrou pověst bezpečnostního sboru. Na amnestovaného se sice hledí, jako by nebyl odsouzen, ale účinky amnestie nemají dopad na zpětné nároky, které v případě žalobce vzhledem k důvodům propuštění ze služebního poměru a následnému ukončení trestního řízení pravomocným rozsudkem prekludovaly. V případě žalobce nastala nezpůsobilost k přiznání výsluhového příspěvku okamžikem nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku, ze kterého bylo zřejmé, že se dopustil úmyslného trestného činu, že tedy došlo k jednání, které se s přiznáním výsluhového příspěvku jako mimořádného ocenění za dlouholetou řádnou službu neslučuje.

Vzhledem k výše uvedenému není dle odvolacího orgánu relevantní námitka, v níž žalobce poukazuje na absenci fikce neodsouzení v § 157 zákona o služebním poměru jako

překážky vzniku nároku na výsluhový příspěvek. Nepřípadná je též námitka, že orgán I. stupně nerozhodoval na základě skutkového a právního stavu k okamžiku, ve kterém rozhodnutí vydal, neboť i v době vydání prvostupňového rozhodnutí považoval podmínky pro nepřiznání výsluhového příspěvku uvedené v § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru za splněné bez ohledu na rozhodnutí o amnestii. Příléhavým odvolací orgán neshledal ani odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2006, č.j. 8 Tdo 1069/2006, neboť v uvedeném rozsudku nebyly soudem posuzovány důsledky amnestie vztahující se k nárokům souvisejícím se služebním poměrem. Odvolací orgán v této souvislosti poukázal na jiný rozsudek Nejvyššího soudu, a to na rozsudek ze dne 10.3.2011, sp. zn. 21 Cdo 2537/2010, který se sice rovněž netýká služebního poměru, ale dědické způsobilosti, přičemž dle závěrů tohoto rozsudku není pro závěr o dědické nezpůsobilosti rozhodné, zda pachatel byl za úmyslný trestný čin proti zůstaviteli, jeho manželu, dětem nebo rodičům odsouzen či nikoliv, případně zda zanikla možnost trestního postihu v důsledku smrti pachatele, promlčení, amnestie, udělení milosti. Podle odvolacího orgánu lze analogicky dovodit, že pro nepřiznání nároku na výsluhový příspěvek není rozhodné, zda odsouzení za úmyslný trestný čin bylo prominuto v důsledku amnestie.

K argumentaci žalobce, že pokud by zákonodárce měl v úmyslu nepřiznat nárok na výsluhový příspěvek v případě existence zahlázení odsouzení rozhodnutím prezidenta republiky, pak by tuto skutečnost v zákoně uvedl, stejně jako to učinil v případě bezúhonnosti v § 14 zákona o služebním poměru, odvolací orgán uvedl, že podmínky bezúhonnosti vymezené v § 14 zákona o služebním poměru se vztahují k přijetí občana do služebního poměru, neboť jedním z předpokladů přijetí je i to, že je občan bezúhonný. Lze tedy souhlasit s názorem žalobce, že bezúhonnost definovaná v § 14 zákona o služebním poměru není jednou z podmínek pro přiznání výsluhového příspěvku, neboť mezi podmínkami nároku na výsluhový příspěvek není bezúhonnost uvedena. Nepřiznat výsluhový příspěvek s odkazem na bezúhonnost vymezenou v § 14 zákona o služebním poměru tedy nelze, a orgán I. stupně tak ani neučinil.

V žalobě žalobce nejprve popsal průběh řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Poté namítl, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, neboť není pravdou, že nesplnil podmínky pro přiznání výsluhového příspěvku stanovené v § 157 písm. c/ téhož zákona. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že splnění podmínek pro přiznání výsluhového příspěvku se posuzuje k okamžiku skončení služebního poměru, případně k okamžiku pravomocného skončení trestního řízení. O nároku žalobce na přiznání výsluhového příspěvku bylo rozhodnuto prvostupňovým rozhodnutím ve spojení s napadeným rozhodnutím na podkladě žádosti, která byla příslušnému správnímu orgánu doručena až v době, kdy již bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobce vztahuje rozhodnutí o amnestii, a kdy se, pokud jde o rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 14.6.2012, č.j. 3 T 98/2012 – 273, na žalobce hledělo, jako by nebyl nikdy odsouzen. V době, kdy orgán I. stupně rozhodoval o žádosti žalobce o přiznání výsluhového příspěvku, tedy žalobce splňoval veškeré podmínky pro jeho přiznání definované v § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru, protože byl osobou, která vykonávala službu alespoň po dobu 15 let, a byť jeho služební poměr skončil propuštěním dle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru, žádné rozhodnutí, podle kterého by byl odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterého by se dopustil jednáním, pro které byl ze služebního poměru propuštěn, již právně neexistovalo, a na žalobce se hledělo, jako by nikdy nebyl odsouzen. Žalobce zdůraznil, že správní orgány jsou povinny rozhodovat na podkladě skutkového a právního stavu, který je zde v době vydání rozhodnutí, nikoliv v době zahájení řízení či jiné době předcházející. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7.4.2011,

č.j. 1 As 24/2011-79. Jestliže tedy správní orgány obou stupňů v rozhodnutích uvádí, že při rozhodování vycházely z právního a skutkového stavu, který zde byl v době skončení služebního poměru, resp. v době pravomocného skončení trestního řízení, které bylo proti žalobci vedeno, je tento jejich postup nesprávný a nezákonný.

Žalobce dále vyjádřil nesouhlas s tvrzením správního orgánu, že k rozhodnutí o amnestii nelze v jeho případě přihlížet, jelikož amnestie jako taková nemůže působit retroaktivně. Toto tvrzení a následný postup žalovaného jsou podle něj nesprávné a nemají oporu v platné a účinné právní úpravě. Právní úprava obsažená v zákoně o služebním poměru totiž nestanoví, že by správní orgán při rozhodování o nároku na přiznání výsluhového příspěvku neměl reflektovat amnestijní rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o tom, že se na žadatele o výsluhový příspěvek hledí, jako by pro jednání, které vedlo k jeho propuštění ze služebního poměru, nebyl odsouzen. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu omezit možnost přiznat výsluhový příspěvek osobám, na které se vztahuje amnestijní rozhodnutí, tak by toto učinil a právní úpravu by v tomto duchu „nastavil“ tak, jak tomu je v § 14 odst. 3 zákona o služebním poměru.

S ohledem na výše uvedené je žalobce přesvědčen o tom, že žalovaný rozšiřuje možnosti, ve kterých nelze subjektu přiznat nárok na výsluhový příspěvek, aniž by ho k tomu právní úprava výslovně zmocňovala, což je v rozporu s § 2 odst. 1 a § 2 odst. 2 správního řádu.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě setrval na názoru, že podmínky nároku na výsluhový příspěvek stanovené v § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru je nutno v dané věci posuzovat ke dni 30.6.2012, kdy bylo pravomocně ukončeno trestní řízení vedené proti žalobci. Je pravdou, že žalobce požádal o přiznání výsluhového příspěvku až dne 25.6.2013, tedy v době, kdy již byl účasten amnestie prezidenta republiky. Rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1.1.2013 však nemá retroaktivní účinek z hlediska posuzování nároku žalobce na výsluhový příspěvek, neboť nezpůsobilo k jeho přiznání nastala okamžikem právní moci odsuzujícího rozsudku dne 30.6.2013, trvala i v době posuzování žádosti žalobce o výsluhový příspěvek a trvá i nadále. Přiznání výsluhového příspěvku žalobci by neodpovídalo účelu zákona o služebním poměru stanovenému v § 157 písm. c/, jímž je zamezit situaci, aby příslušník bezpečnostního sboru, který byl propuštěn ze služebního poměru z důvodu jednání, za něž byl posléze pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, pobíral výsluhový příspěvek. Smyslem uvedeného ustanovení je, aby výhody plynoucí pro bývalé příslušníky bezpečnostních sborů po řádném déletrvajícím výkonu služby nebyly přiznány těm, kteří se v době výkonu služby dopustili jednání ohrožujícího dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Poté, co soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V posuzované věci soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 42 odst. 1 písm. d/ zákona o služebním poměru příslušník musí být propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru.

Podle § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru bývalý příslušník, který vykonával službu alespoň po dobu 15 let, má nárok na výsluhový příspěvek; to neplatí, jestliže jeho

služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1 písm. d) a je následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo

Podle čl. IV odst. 1 písm. b/ rozhodnutí o amnestii prezident republiky prominul podmíněně odložené tresty odnětí svobody pravomocně uložené před 1.1.2013 osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky.

Podle čl. IV. odst. 3 rozhodnutí o amnestii na osoby, kterým se promíjí trest podle odstavců 1 a 2, se hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Podstatou sporu v dané věci je posouzení otázky, zda je nutno při rozhodování o žádosti žalobce o přiznání výsluhového příspěvku zohlednit amnestii prezidenta republiky ze dne 1.1.2013 č. 1/2003 Sb., kterou byl žalobci prominut trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem Okresního soudu v Šumperku č.j. 3 T 98/2012 – 273 ze dne 14.6.2012 s tím účinkem, že se na žalobce hledí, jako by nebyl odsouzen. Tuto klíčovou otázku již v mezidobí vyřešil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24.2.2016, č.j. 10 As 237/2015 – 37, v němž konstatoval, že *„zahlazením odsouzení (rehabilitační aspekt amnestie) se neodstraňuje samotný fakt předchozího spáchání činu, ale jen jeho právní důsledky, a to do budoucna. Rozhodnutí soudu o použití amnestie podle § 368 trestního řádu má pouze deklaratorní povahu; právní účinky amnestie je nutno vztahovat ke dni jejího vyhlášení, neboť tyto účinky jsou konstituovány již rozhodnutím prezidenta republiky (takto usnesení NS ze dne 12.6.2013, č.j. 7 Tdo 521/2013-23, resp. stanovisko trestního kolegia NS ČSFR z 24.5.1990 č. Tpjf 35/90). Z uvedeného plyne, že odsouzení stěžovatele přestalo právně existovat ke dni právních účinků amnestie, tedy k 1.1.2013. Pokud tedy stěžovatel požadoval výsluhový příspěvek zpětně k datu 1.12.2011, fikce neodsouzení se na něj v té době nevztahovala. Účinky amnestie v tomto směru nesměřovaly do minulosti, tedy před 1.1.2013.“* Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále uvedl, že *„rehabilitační rozhodnutí prezidenta republiky (tj. fikce neodsouzení) má na odstranění právních důsledků odsouzení v zásadě stejný vliv jako zahlazení odsouzení na základě rozhodnutí soudu (§ 363 trestního řádu). Stejně tak vzniká fikce neodsouzení i jinak; typicky na základě zákona, a to především jako přímý důsledek vykonání některých druhů trestů. Jiným příkladem je rozhodnutí soudu o osvědčení u podmíněného odsouzení podle § 83 odst. 4 a § 86 odst. 3. Ke vzniku fikce neodsouzení může dojít také marným uplynutím zákonné lhůty k rozhodnutí o tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil anebo zda vykoná podmíněně odložený trest odnětí svobody (§ 83 odst. 3, § 86 odst. 2). Tento způsob vzniku fikce neodsouzení by se v případě, že by se byl v době stanovené soudem osvědčil, vztahoval též na stěžovatele. Chápání institutu fikce neodsouzení tak, jak jej podává stěžovatel, by však vedlo k absurdnímu závěru, že po vydání kladného rozhodnutí soudu o tom, že se stěžovatel osvědčil, příp. po marném uplynutí lhůty k vydání rozhodnutí o této otázce, by si o výsluhový příspěvek mohl žádat kterýkoliv bývalý příslušník, jehož odsouzení bylo tímto způsobem zahlazeno. Jinými slovy, výklad sporného ustanovení by v podstatě vedl k zjevnému popření této právní regulace. Prakticky by šlo pouze o jakési odložení přiznání výsluhového příspěvku. Takový výklad zcela jistě nebyl záměrem zákonodárce.“*

V další části odůvodnění rozsudku ze dne 24.2.2016, č.j. 10 As 237/2015 – 37 se Nejvyšší správní soud jednoznačným způsobem vyjádřil též k otázce, jaký skutkový a právní stav je rozhodný při posuzování nároku bývalého příslušníka na výsluhový příspěvek. V této souvislosti uvedl, že *„pokud jde o námitku, že jak žalovaný, tak ministr vnitra rozhodovali až po vydání zahlažujícího rozhodnutí (žalovaný dne 20. 2. 2013 a ministr vnitra dne 6. 6. 2013),*

nemohou ani tyto skutečnosti ovlivnit právě uvedený závěr. V dané věci je totiž klíčový skutkový a právní stav, resp. naplnění podmínek § 157 písm. d) zákona o služebním poměru v době trvání služebního poměru, tj. do 30. 11. 2011 (probíhající trestní řízení), respektive následné pravomocné odsouzení stěžovatele z roku 2012.

Shora citované závěry Nejvyššího správního soudu lze bez dalšího vztáhnout i na nyní projednávanou věc. V souladu s nimi nezbyvá než přitakat závěru žalovaného, že žádost žalobce o přiznání výsluhového příspěvku musela být zamítnuta, neboť žalobce nemá na výsluhový příspěvek § 157 písm. c/ zákona o služebním poměru nárok – jeho služební poměr prokazatelně skončil propuštěním podle § 42 odst. 1 písm. d) a žalobce byl následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro úmyslně spáchaný trestný čin. Tím žalobcuv nárok na výsluhový příspěvek jednou provždy zanikl. Pozdější amnestie prezidenta republiky na tom nic nemění; z výše popsaných důvodů nemá za následek „obživnutí“ již zaniklého nároku žalobce na výsluhový příspěvek. Žalovaný tedy postupoval v souladu se zákonem, jestliže k amnestii a jejím důsledkům při rozhodování o předmětné žádosti nepřihlížel.

Protože soud v projednávané věci neshledal, že by žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí porušil v žalobě označená ustanovení právních předpisů, žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.

Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 30. března 2017

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková